

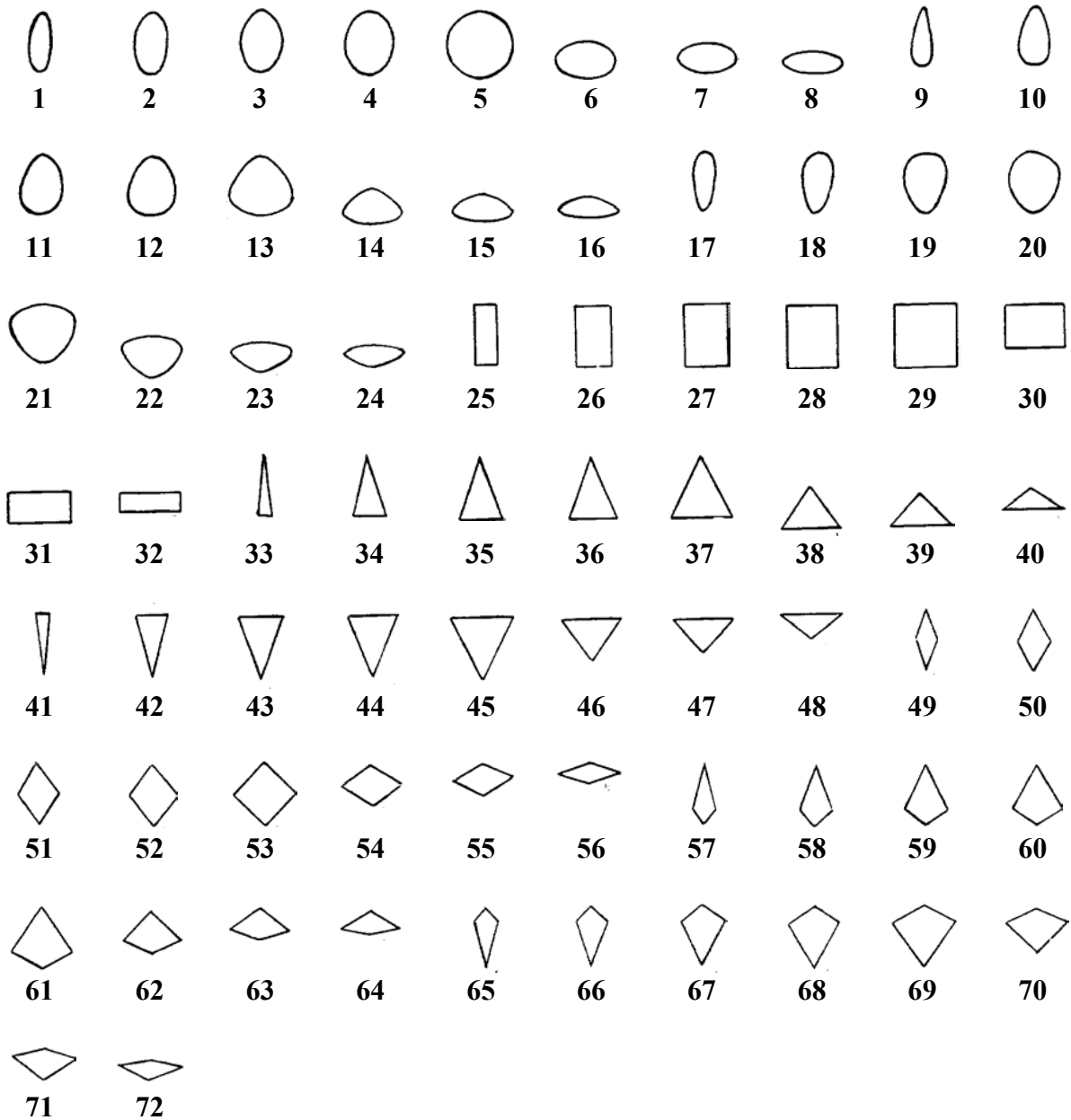
7 Ploché orgány (listy)

7.1 Tvary obrysu dvourozměrného orgánu

- 1 - úzce eliptický (*anguste ellipticus*)
- 2 - podlouhlý (*oblongus*)
- 3 - eliptický (*ellipticus*)
- 4 - široce eliptický (*late ellipticus*)
- 5 - okrouhlý (*circularis, rotundatus*)
- 6 - příčně široce eliptický (*transverse late ellipticus*)
- 7 - příčně eliptický (*transverse ellipticus*)
- 8 - příčně úzce eliptický (*transverse anguste ellipticus*)
- 9 - úzce kopinatý (*anguste lanceolatus*)
- 10 - kopinatý (*lanceolatus*)
- 11 - vejčitý (*ovatus*)
- 12 - široce vejčitý (*late ovatus*)
- 13 - okrouhle vejčitý (*rotundate ovatus*)
- 14 - stlačeně okrouhle vejčitý (*deprese ovatus*)
- 15 - široce stlačeně vejčitý (*late depresse ovatus*)
- 16 - stlačeně trojúhelníkovitě vejčitý (*latissime depresse ovatus*)
- 17 - úzce obkopinatý (*anguste oblanceolatus*)
- 18 - obkopinatý (*oblanceolatus*)
- 19 - úzce obvejčitý (*anguste obovatus*)
- 20 - široce obvejčitý (*late obovatus*)
- 21 - okrouhle obvejčitý (*latissime obovatus*)
- 22 - stlačeně okrouhle obvejčitý (*deprese obovatus*)
- 23 - nízce stlačeně vejčitookrouhlý (*breviter depresse obovatus*)
- 24 - nízce stlačeně trojúhelníkovitě obvejčitý (*latissime depresse obovatus*)
- 25 - široce čárkovitý (*late linearis*)
- 26 - obdélníkovitý (*rectangularis*)
- 27 - široce obdélníkovitý (*late rectangularis*)
- 28 - velmi široce obdélníkovitý (*latissime rectangularis*)
- 29 - čtvercový (*quadratus*)
- 30 - příčně široce obdélníkovitý (*transverse late rectangularis*)
- 31 - příčně obdélníkovitý (*transverse rectangularis*)
- 32 - příčně široce čárkovitý
- 33 - čárkovitě trojúhelníkovitý
- 38 - rovnostranně trojúhelníkovitý (*aequaliter triangularis*)
- 39 - pravoúhle trojúhelníkovitý (*latissime triangularis*)
- 40 - stlačeně trojúhelníkovitý (*deprese triangularis*)
- 41 - čárkovitě klínovitý (*lineari cuneatus, lineari obtriangularis*)
- 42 - úzce klínovitý (*anguste cuneatus*)
- 43 - podlouhle klínovitý (*elongate cuneatus*)
- 44 - klínovitý (*cuneatus, obtriangularis*)
- 45 - široce klínovitý (*late cuneatus*)
- 46 - trojúhelníkovitě klínovitý (*latissime triangularis*)
- 47 - pravoúhle klínovitý (*latissime triangularis*)
- 48 - zploštěle klínovitý (*plano obtriangularis*)
- 49 - uzoučce kosočtverečný (*angustissime rhombicus*)
- 50 - úzce kosočtverečný (*anguste rhombicus*)
- 51 - kosočtverečný (*rhombicus*)
- 52 - široce kosočtverečný (*late rhombicus*)
- 53 - pravoúhle kosočtverečný (*quadrate rhombicus*)
- 54 - příčně kosočtverečný (*transverse rhombicus*)
- 55 - příčně úzce kosočtverečný (*transverse anguste rhombicus*)
- 56 - úzce stlačeně kosočtverečný (*transverse angustissime rhombicus*)
- 57 - uzoučce kosníkovitý (*angustissime trullatus*)
- 58 - úzce kosníkovitý (*anguste trullatus*)
- 59 - kosníkovitý (*trullatus*)
- 60 - široce kosníkovitý (*late trullatus*)
- 61 - kosočtverečně kosníkovitý (*rhomboides trullatus*)
- 62 - nízce kosníkovitý (*breviter trullatus*)
- 63 - velmi nízce kosníkovitý (*brevissime trullatus*)
- 64 - stlačeně kosníkovitý (*deprese trullatus*)
- 65 - uzoučce deltoideický (*angustissime deltoideus*)
- 66 - úzce deltoideický (*anguste deltoideus*)
- 67 - deltoideický (*deltoideus*)

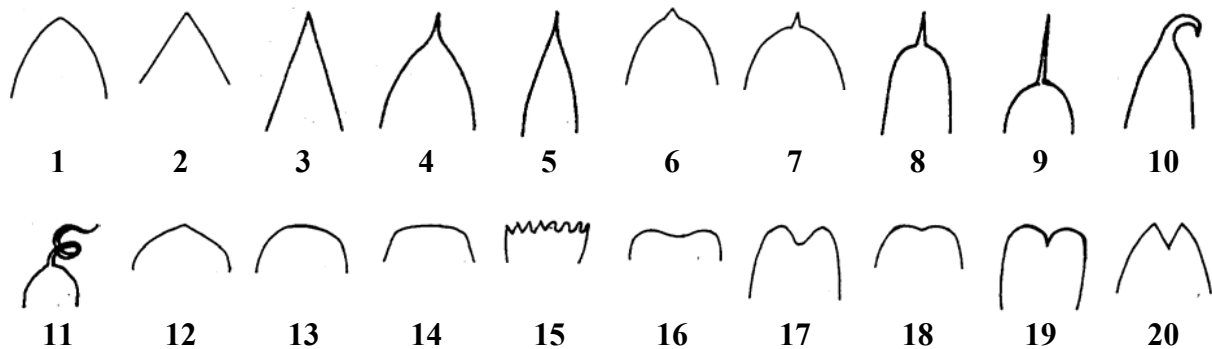
- (lineare triangularis)
 34 - úzce trojúhelníkovitý
 (anguste triangularis)
 35 - podlouhle trojúhelníkovitý
 (lineare triangularis)
 36 - trojúhelníkovitý (triangularis)
 37 - široce trojúhelníkovitý
 (late triangularis)

- 68 - široce deltoideický (late deltoideus)
 69 - kosočtverečně deltoideický
 (rhomboides deltoideus)
 70 - nízce deltoideický (breviter deltoideus)
 71 - velmi nízce deltoideický
 (brevisime deltoideus)
 72 - stlačeně deltoideický
 (deprese deltoideus)

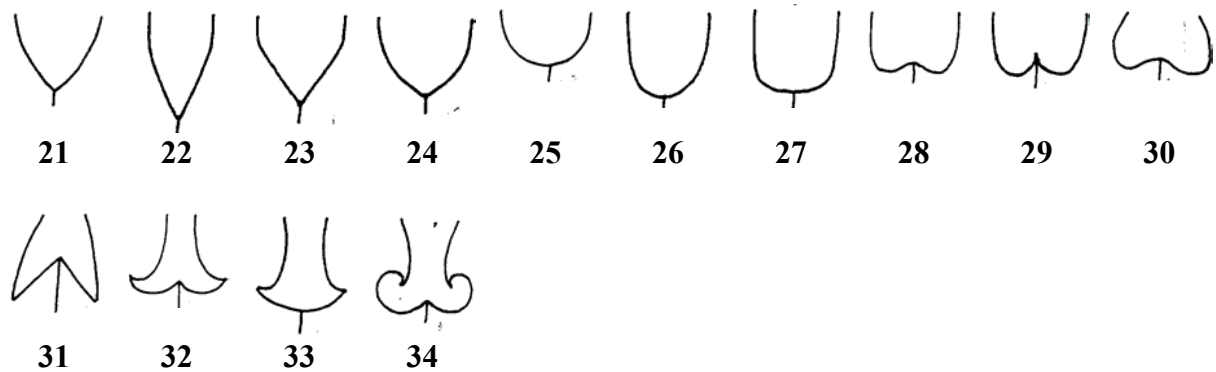
7.2 Tvary vrcholů plochých orgánů (např. listů)

1 - tupě špičatý (obtuse acutus)	11 - s úponkou (cirratus)
2 - špičatý (acutus)	12 - tupý (obtusus)
3 - ostře špičatý (acutissimus)	13 - zaokrouhlený (rotundatus)
4 - pichlavý (pungens)	14 - uťatý (truncatus)
5 - zašpičatělý (acuminatus)	15 - vyhlodaný (erosus)
6 - s nasazenou špičkou (apiculatus)	16 - chobotnatý (sinuatus)
7 - hrotitý (mucronatus)	17 - vykrojený (emarginatus)
8 - štětinovitě zašpičatělý (cuspidatus)	18 - mělce vykrojený (retusus)
9 - osinatý (aristatus)	19 - obsrdčitý (obcordatus)
10 - hákovitý (hamatus)	20 - zastřížený (incisus)

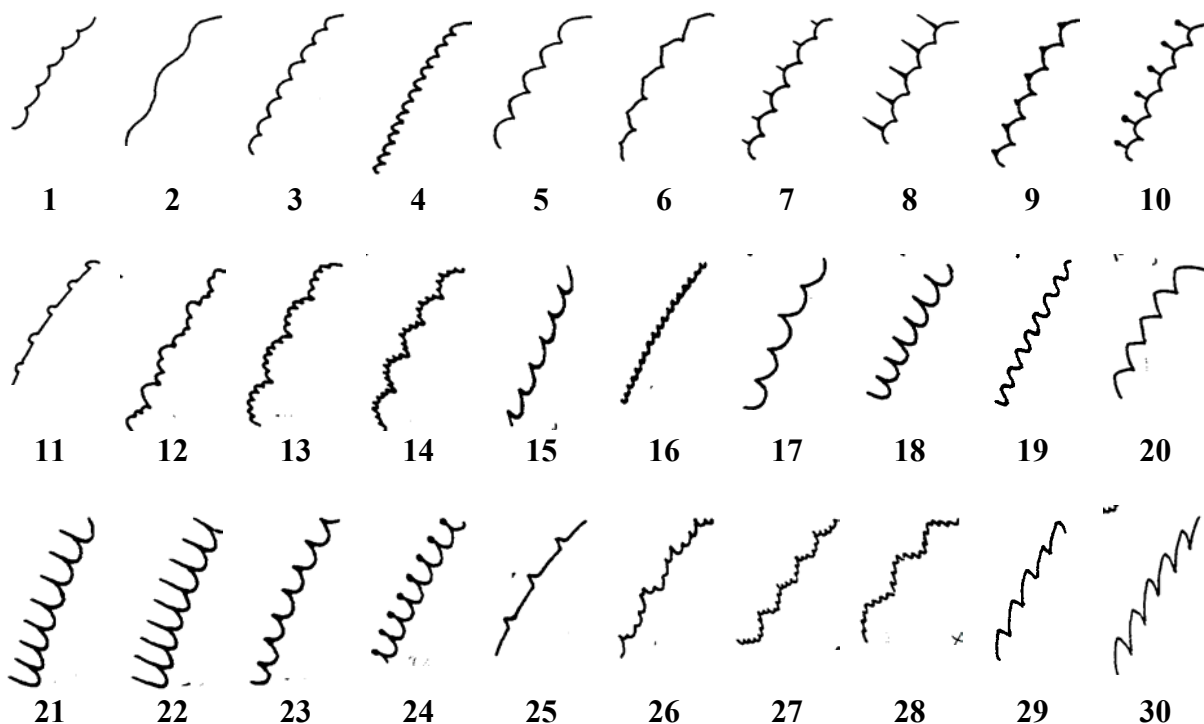
7.3 Tvary bazí plochých orgánů (např. listů)

21 - zúžený (angustatus)	28 - chobotnatý (sinuatus)
22 - ztenčený (attenuatus)	29 - srdčitý (cordatus)
23 - klínovitý (cuneatus)	30 - ledvinitý (ledvinovitý) (reniformis)
24 - stažený (contractus)	31 - střelovitý, šípovitý (sagittatus)
25 - tupý (obtusus)	32 - hrálovitý (hastatus)
26 - zaokrouhlený (rotundatus)	33 - hrálovitý (hastatus)
27 - uťatý (truncatus)	34 - ouškatý (auriculatus)

7.4 Okraje plochých orgánů

1 - vykrajovaný (repandus)	23 - ostnatě zubatý (spinulose dentatus)
2 - chobotnatý (sinuatus)	24 - žláznatě zubatý (glandulose dentatus)
3 - vroubkovaný (crenatus)	25 - oddáleně zubatý
(remote dentatus)
4 - drobně vroub. (crenulatus)	26 - nepravidel. zubatý
(inaequaliter dentatus)
5 - hrubě vroub. (grosse crenatus)	27 - dvojitě zubatý (dupliciter dentatus)
6 - ostře vroub. (acute crenatus)	28 - pilovitě zubatý
(dupliciter dentatus dentibus serrulatis)
7 - brvitě vroub. (ciliate crenatus)	29 - pilovitý (serratus)
8 - štětinatě vroub. (setose crenatus)	30 - hluboce pilovitý (profunde serratus)
9 - ostnatě vroub. (spinulose crenatus)	31 - hrubě pilovitý (grosse serratus)
10 - žláznatě vroub.
(glandulose crenatus)	32 - drobně pilovitý (serrulatus)
11 - oddáleně vroub. (remote crenatus)	33 - ostře pilovitý (acute serratus)
12 - nepravidelně vroub.
(inaequaliter crenatus)	34 - tupě pilovitý (obtuse serratus)
13 - dvojitě vroub. (duplicate crenatus)	35 - přitlačeně pilovitý (adpresso serratus)
14 - zoubkatě vroub.
(denticulate crenatus)	36 - brvitě pilovitý (ciliate serratus)
15 - zubatý (dentatus)	37 - štětinatě pilovitý (setose serratus)
16 - zoubkatý (denticulatus)	38 - ostnatě pilovitý (spinulose serratus)
17 - hrubě zubatý (grosse dentatus)	39 - žláznatě pilovitý (glandulose serratus)
18 - ostře zubatý (acute dentatus)	40 - oddáleně pilovitý (remote serratus)
19 - tupě zubatý (obtuse dentatus)	41 - dvojitě pilovitý (dupliciter serratus)
20 - zoubkovaně zubatý
(crenate dentatus)	42 - nerovně pilovitý (inaequae serratus)
21 - brvitě zubatý (ciliate dentatus)	43 - nazpět pilovitý (retrosum serratus)
22 - štětinatě zubatý (setose dentatus)	44 - vyhlodávaný (erosus)
	45 - zastříhovaný (laciniatus)

31

32

33

34

35

36

37

38

39

40

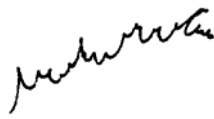
41

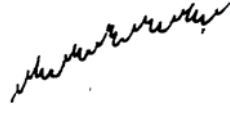
42

43

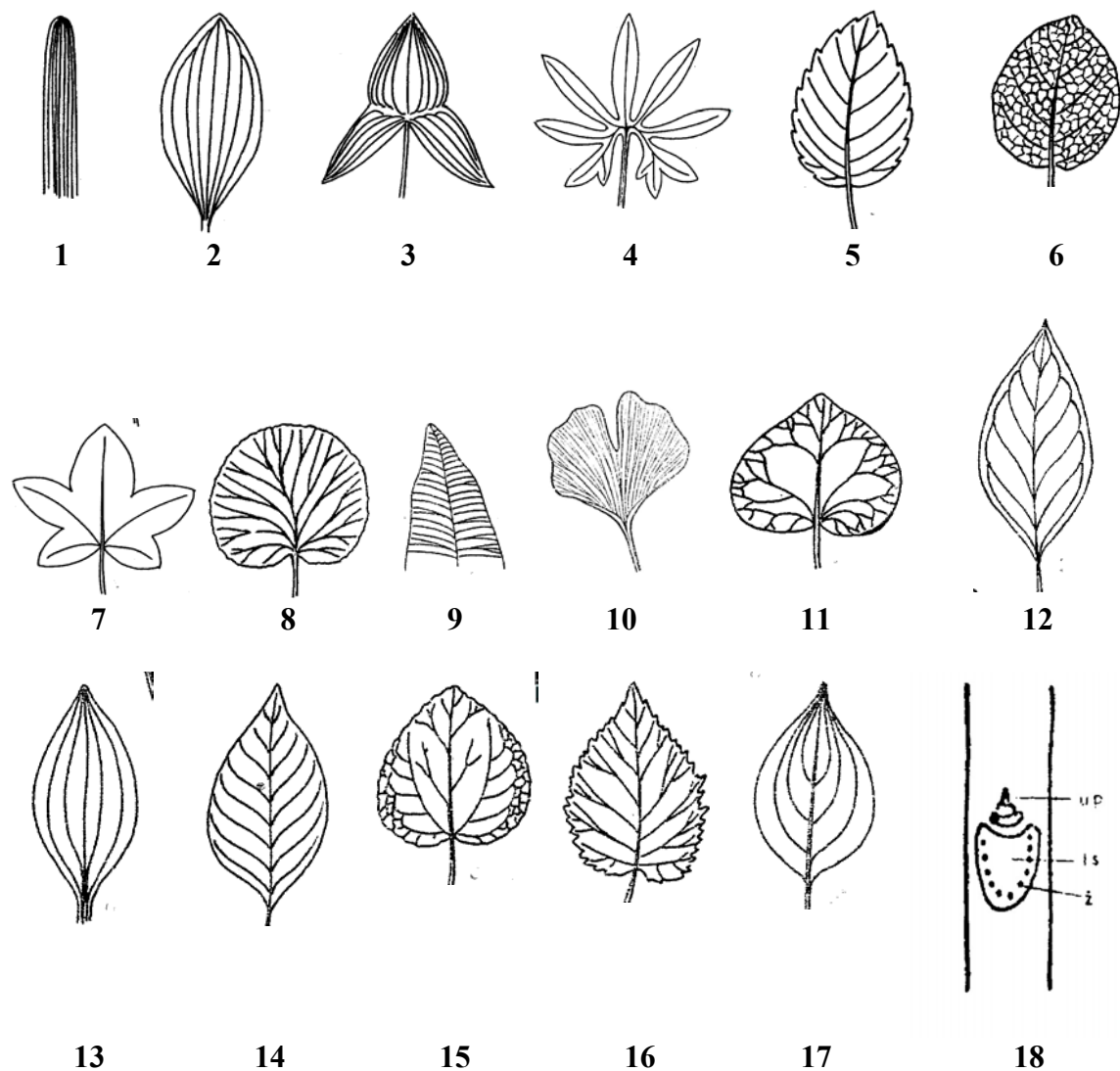
44

45

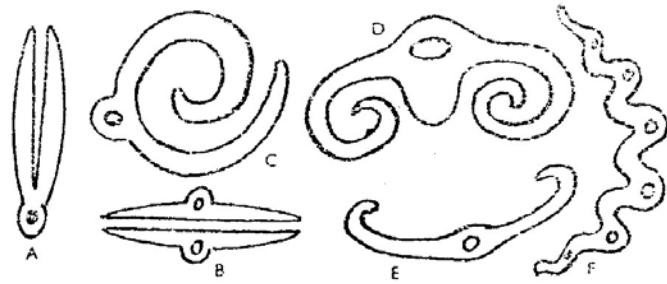
7.5 Žilnatina listů a vernace

1 - rovnoběžná	11 - vidličnatě krajoběžná
2 - souběžná	12 - zpeřená spojnoběžná
3 - trojitě znožená	13 - vrcholoběžná u jednoděložných rostlin
4 - znožená	14 - obloukoběžná
5 - zpeřená	15 - spojnoběžná
6 - síťovitá	16 - krajoběžná zpeřená
7 - dlanitá	17 - vrcholoběžná zpeřená
8 - otevřená vidličnatá	18 - listová stopa (ls):
9 - otevřená zpeřená	úp - úžlabní pupen
10 - typ <i>Ginkgo</i>	ž - žilky

Vernace:

- A – složená
- B – plochá
- C – svinutá
- D – podvinutá
- E – nadvinutá
- F – řasnatá

7.6 Typy listů, palisty

Listy:

1 - různé typy listů:

C - dělohy (cotyledones)

P - podlisteny

F - listy (fylom)

N - nadlisteny

KO - květní obal (periant)

2 - řapíkatý listp - řapík

úp - úžlabní pupen

l - čepel (lamina)

3 - sbíhavý list

4 - objímavý list

5 - poloobjímavý list

6 - prorostlý list

7 - list přirostlý celou bází

8 - pochva listu

9 - pochva listu zčásti otevřená

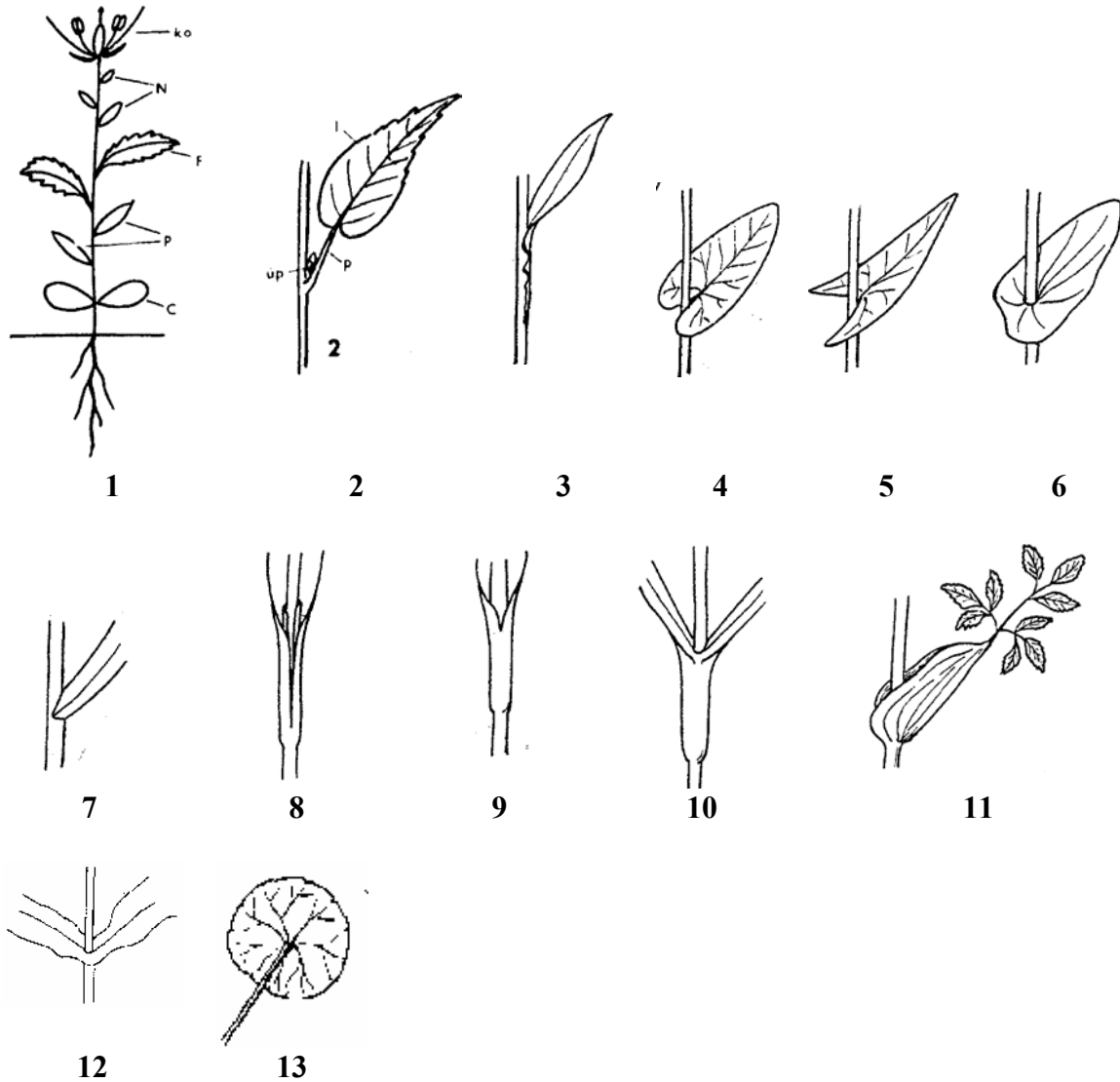
10 - pochvovitě srostlé listy

11 - nafouklá pochva (*Anagelica*)

12 - srostlé listy

13 - okrouhlý list štítovitý

Typy listů:

Palisty:

1 - palisty přirostlé k řapíku

2 - botka (srostlé palisty)

3 - 5: různé typy botky

6 - přechod pochvy v čepel u trav:

Č - čepel

J - jazýček

O - ouška

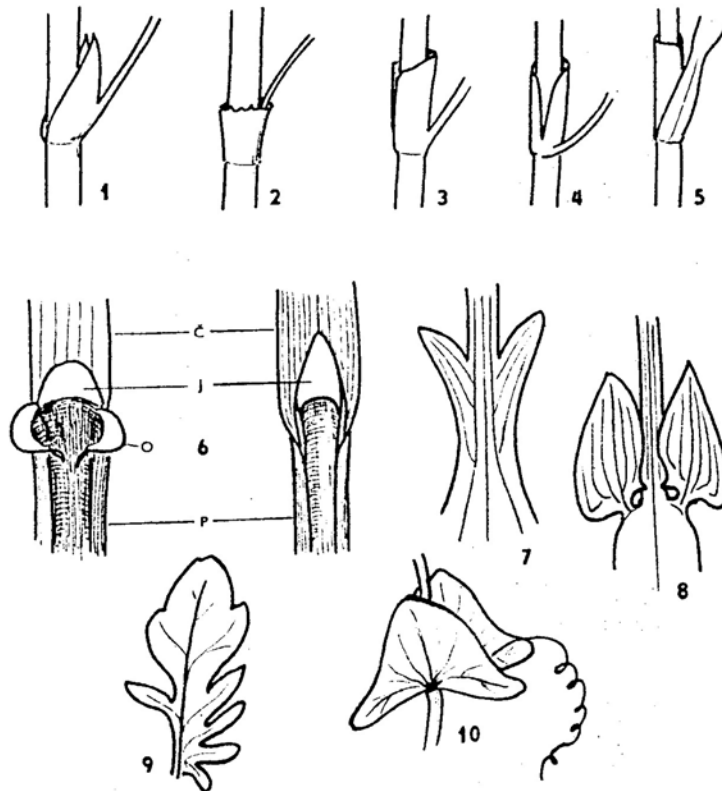
P - pochva

7 - zvětšené palisty bez listové čepel

8 - přirostlé palisty (*Trifolium*)

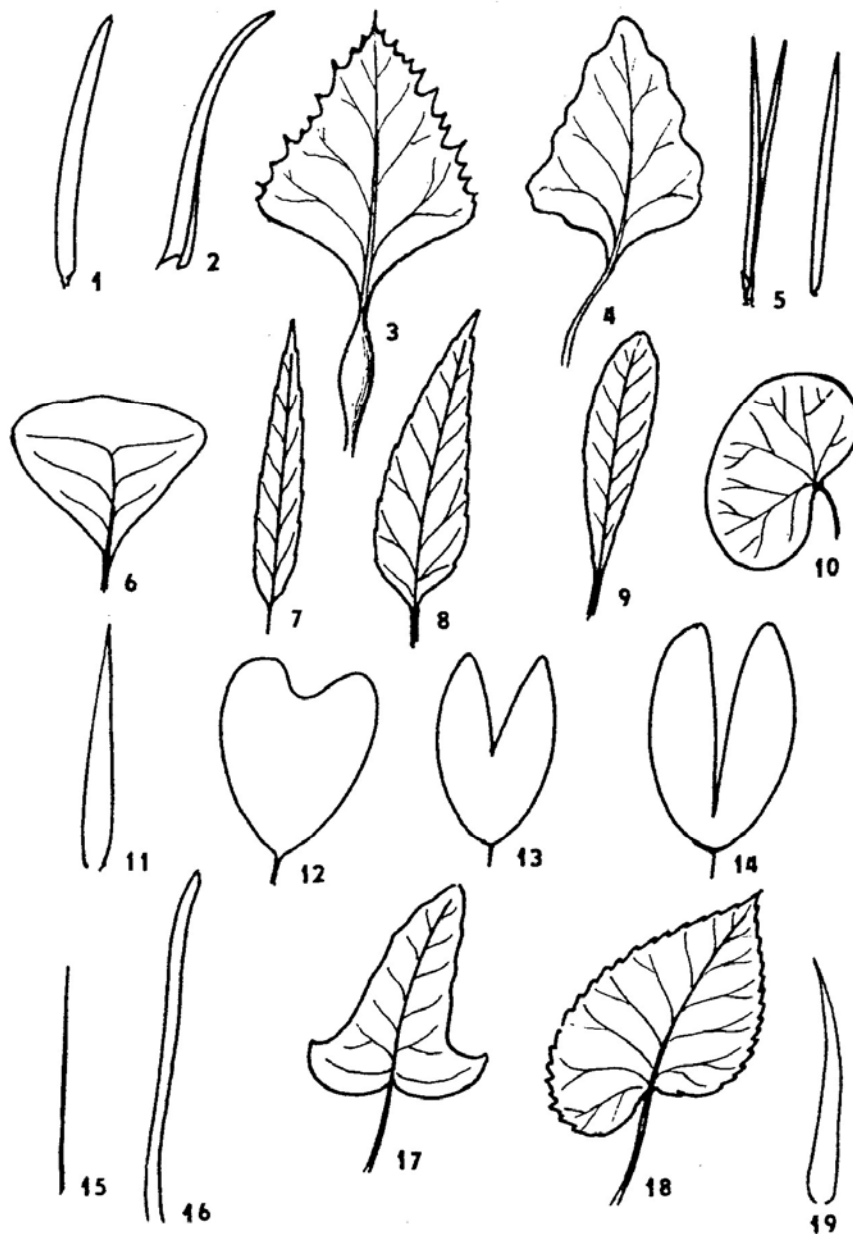
9 - listově zvětšený, nesouměr. palist (*Viola*)

10 - volné palisty (*Lathyrus*)

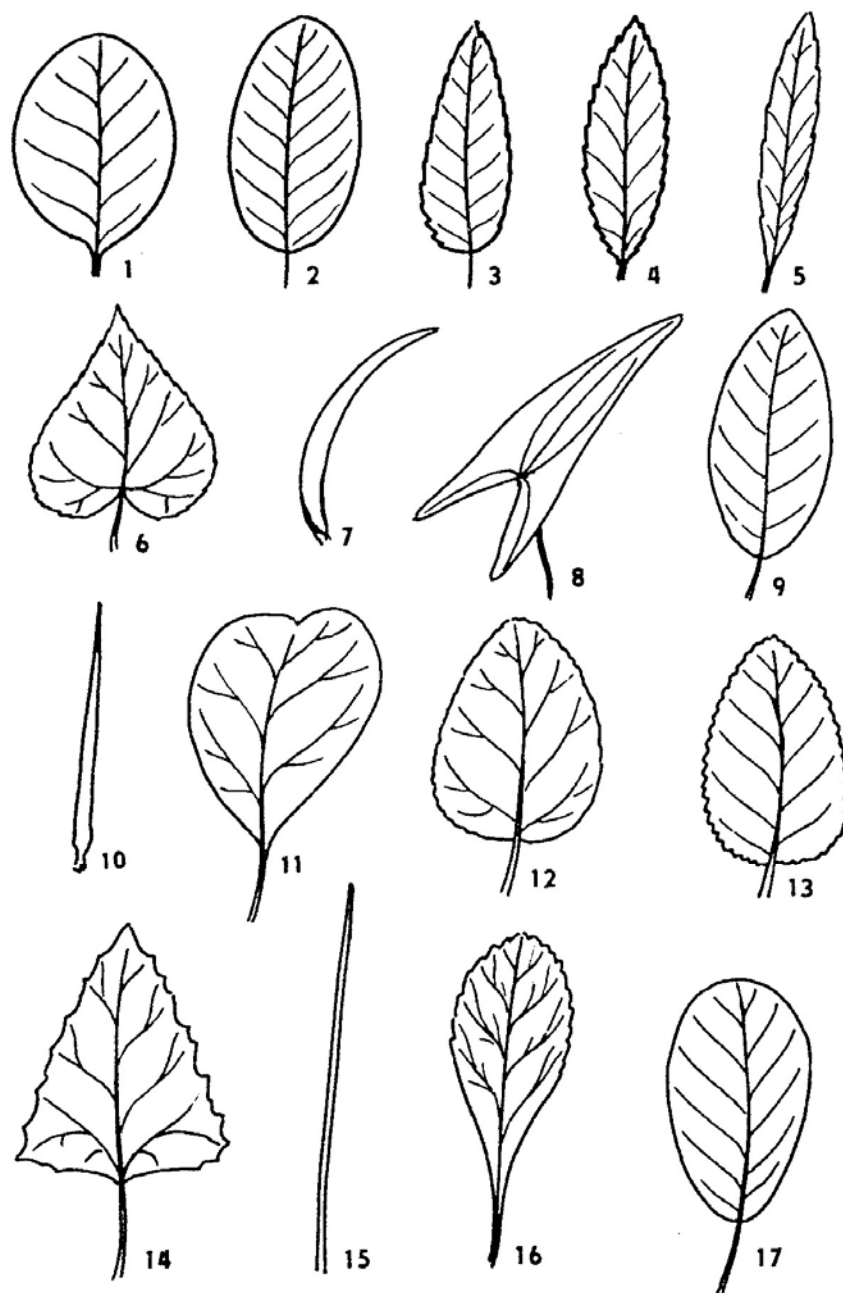
7.7 Tvary listů jednoduchých (a zčásti dělených)

1 - čárkovitý (lineare)	10 - ledvinitý (reniforme)
2 - čárkovitě-kopinatý (žlábkovitý)
(lineari-lanceolatum)	11 - mečovitý (ensiforme)
3 - kosočtverečný (rhomboidale)	12 - dvoulaločný (bilobus)
4 - kosníkovitý (trullatum)	13 - dvouklaný (bifidus)
5 - jehlicovitý (acerosum, aciculare)	14 - dvoudílný (bipartitus)
6 - klínovitý (cuneatum)	15 - niťovitý (filiforme)
7 - kopinatý (lanceolatum)	16 - stužkovitý (taeniforme, lariforme)
8 - široce kopinatý (late lanceolatum)	17 - hrálovitý (hastatum)
9 - obkopinatý (oblanceolatum)	18 - nesouměrný (dimidiatum)
	19 - šavlovitý (acinaciforme)

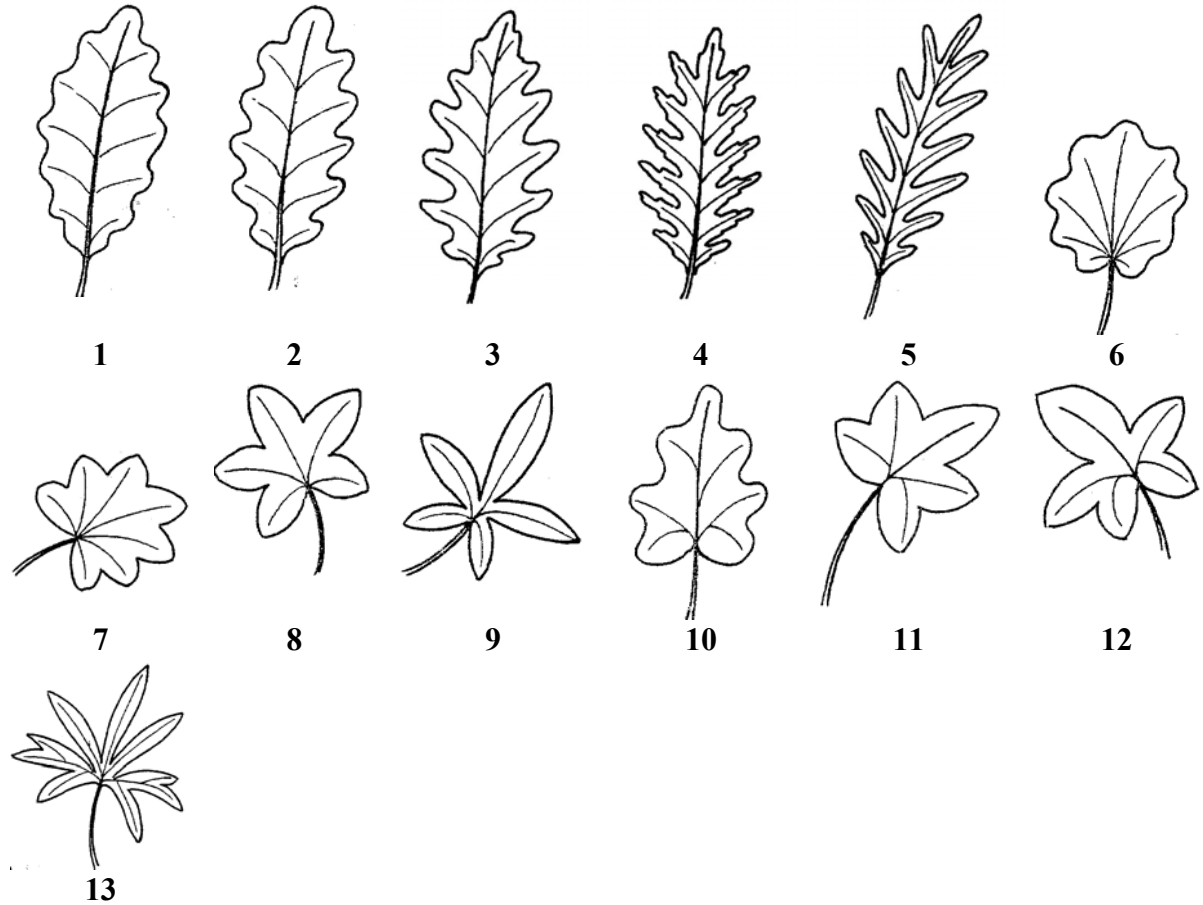
7.8 Tvary listů jednoduchých nedělených

1 - okrouhlý (rotundum)	10 - šídlovitý (subulatum, subuliforme)
2 - oválný (ovale)	11 - obsrdčitý (obcordatum)
3 - podlouhle vejčitý, pilovitý
(oblongo-ovatum)	12 - široce vejčitý (late ovatum)
4 - podlouhlý (oblongum), pilovitý	13 - vejčitý (ovatum), vroubkovaný
5 - úzce podlouhlý (anguste oblongum)	14 - trojúhelníkový
(triangulum, triangulare)
6 - srdčitý (cordatum), jemně pilovitý	15 - úzce a dlouze čárkovitý (lineare)
7 - srpovitý (falcatum)	16 - kopisťovitý (spathulatum)
8 - střelovitý (sagittatum)	17 - obvejčitý (obcordatum)
9 - eliptický (ellipticum)	

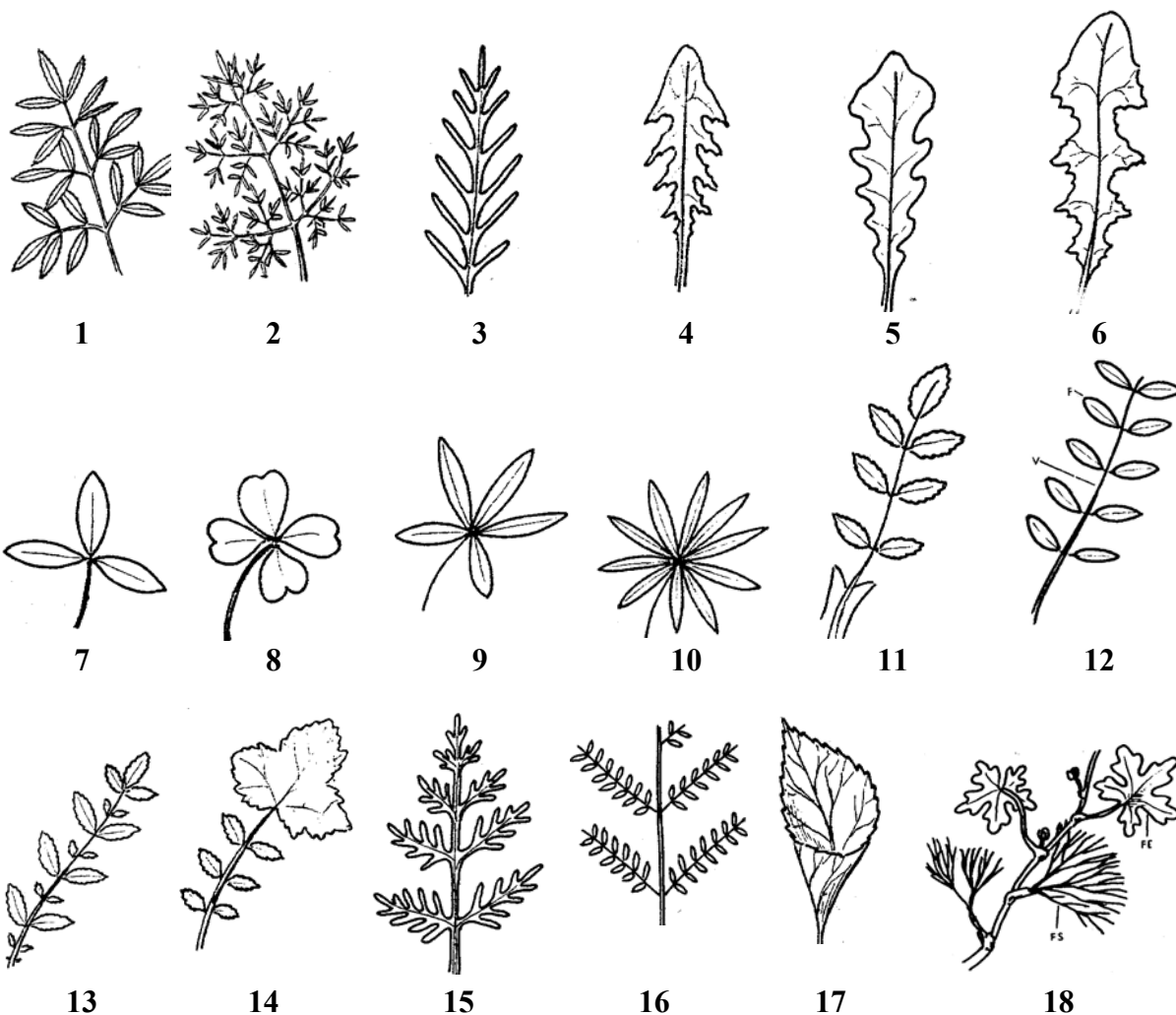
7.9 Tvary listů jednoduchých dělených

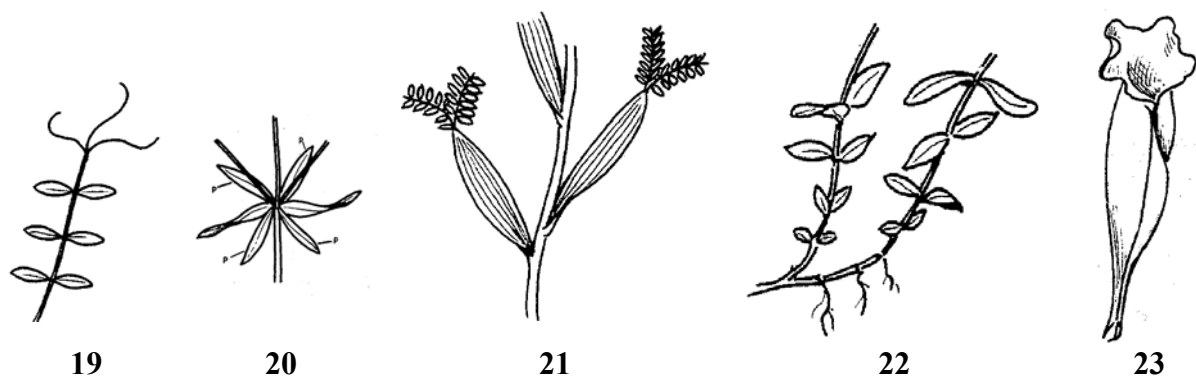
1 - chobotnatý (<i>sinuatum</i>)	8 - dlanitodílný (<i>palmatipartitum</i>)
2 - peřenolaločný (<i>pinnatilobatum</i>)	9 - dlanitosečný (<i>palmatisectum</i>)
3 - peřenoklaný (<i>pinnatifidum</i>)	10 - znoženolaločný (<i>pedatilobatum</i>)
4 - peřenodílný (<i>pinnatipartitum</i>)	11 - znoženoklaný (<i>pedatifidum</i>)
5 - peřenosečný (<i>pinnatisectum</i>)	12 - znoženodílný (<i>pedatipartitum</i>)
6 - dlanitolaločný (<i>palmatilobatum</i>)	13 - znoženosečný (<i>pedatisectum</i>)
7 - dlanitoklaný (<i>palmatifidum</i>)	

7.10 Typy listů složených

1 - dvakrát zpeřený	13 - přetřhovaně lichozpeřený
2 - třikrát zpeřený	14 - lyrovitě zpeřený
3 - hřebenitý (pectinatum)	15 - dvakrát peřenosečný (bipinnatisectum)
4 - kracovitý (uncinatum)	16 - dvakrát sudozpeřený (biparipinatum)
5 - lyrovitě laločnatý (lyratilobatum)	17 - kornoutovitý (cuculatum)
6 - lyrovitý (lyratum)	18 - heterofylie:
7 - trojčetný (ternatum)	FE - l. vynořený (folium emersum)
8 - čtyřčetný s obsrdčitými lístky	FS - l. ponořený (folium submersum)
9 - pětičetný (quinatum)	19 - terminální listová úponka
10 - mnohočetný (multisectum)	20 - nepravý přeslen; p - palisty
11 - lichozpeřený (imparipinnatum)	21 - fylodium (<i>Acacia heterophylla</i>)
12 - sudozpeřený (parripinatum):	22 - anisofylie (<i>Thymus serpyllum</i>)
F - lístek (foliolum)	23 - láčkovitý list (<i>Sarracenia sp.</i>)
V - vřeteno (rhachis)	

7.11 Umístění listů

- 1 - genetická spirála (GS): IL – inserce listová
- 2 - křížmostojné listy (folia decussata)
- 3 - střídavé listy (folia alterna)
- 4 - vstřícné listy (folia opposita)
- 5 - přeslenité listy (folia verticillata)
- 6 - svazčité listy (folia fasciculata)
- 7 - listová přízemní růžice (folia rosularia basalis)
- 8 - listová lodyžní růžice (folia coronantia)
- 9 - listen (bractea, b)

